

Potrzeba współpracy i determinacji w działaniach na rzecz poprawy stanu polskiego budownictwa mieszkaniowego – wnioski z raportu Grupy VELUX

Jak wynika z najnowszego raportu „Barometr zdrowych domów 2018” - 75% ludności Europy i 60% ludności Polski mieszka w miastach oraz na przedmieściach, i procent ten będzie rósł. Tymczasem 65% europejskich i 58% polskich zasobów budowlanych to budynki starsze niż 40 lat. Renowacja tych budynków jest konieczna do poprawy ich efektywności energetycznej, i tym samym jakości powietrza, która w Polsce jest największym wyzwaniem, szczególnie dla najbardziej zaludnionych miejsc. Jest to niezbędne dla zdrowia mieszkańców oraz jakości ich życia. Raport pokazuje również potrzebę szerokiej współpracy i determinacji we wdrażaniu programów wsparcia, jak np. rządowy program „Czyste powietrze”, które mogą zmienić tę sytuację.

„Barometr zdrowych domów 2018” to czwarta edycja ogólnoeuropejskiego badania przeprowadzonego z inicjatywy Grupy VELUX, które jest poświęcone europejskim, w tym również polskim, domom i budynkom, gdzie na co dzień spędzamy prawie 90% czasu. Raport opiera się na analizach danych przeprowadzonych przez partnerów merytorycznych Ecofys i Fraunhofer IBP. Został również wzbogacony o wypowiedzi polskich ekspertów, które pogłębiają wybrane zagadnienia tzn.: Artura Sobonia – Sekretarza Stanu Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Kamila Wyszkowskiego – Representative/President of the Board Global Compact Network Poland, Magdaleny Ruszkowskiej-Cieślak – Prezesa Zarządu Fundacji Habitat for Humanity Poland oraz Moniki Kupskiej-Kupis – Architektka z firmy VELUX Polska.

„Tegoroczna edycja raportu nawiązuje do 11 Celu Zrównoważonego Rozwoju ONZ, który skupia się na zrównoważonych miastach i społecznościach. Raport ukazuje znaczenie poprawy jakości i energooszczędności budownictwa mieszkaniowego dla osiągnięcia tego celu. W Polsce ważnym aspektem, a wręcz priorytetem, stały się działania na rzecz poprawy jakości powietrza. Olbrzymie znaczenie ma w tym procesie kompleksowa termomodernizacja budynków, a nie tylko sama wymiana źródła ciepła. Oprócz diagnozy sytuacji, w raporcie zawarte zostały rekomendacje dotyczące pokonywania szeregu barier, jak również ważne inicjatywy na rzecz poprawy sytuacji, jak proponowany przez rząd program „Czyste powietrze” – mówi Jacek Siwiński, Prezes VELUX Polska.

„Decydenci polityczni, samorządy, przemysł i osoby prywatne mają do odegrania określoną rolę i każda z nich jest bardzo ważna. Mam nadzieję, że niniejszy raport dostarczy wiedzy, a także inspiracji do skutecznego działania i współpracy na rzecz naszego wspólnego celu, jakim jest zdrowe życie Polaków w zdrowych budynkach” – dodaje.

„Wspieranie termomodernizacji budynków to jedno z kluczowych zadań, przed którymi stoi rząd, gdyż jest ono mocno związane przede wszystkim ze zdrowiem i jakością życia obywateli. Złej jakości, nieefektywne energetycznie budynki wiążą się z olbrzymimi kosztami, nie tylko finansowymi, które ponosi całe społeczeństwo. Dlatego zdecydowaliśmy się na wprowadzenie programu „Czyste Powietrze”, który jest atrakcyjną finansowo propozycją wsparcia zwiększenia efektywności energetycznej budynków istniejących i tych, które są w budowie. Program jest wieloletni, co zachęca do dobrego przygotowania, zaplanowania i przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji. Ważnym założeniem było usunięcie bariery ekonomicznej, bo problemy z efektywnością energetyczną i ubóstwem energetycznym często idą w parze” – komentuje Artur Soboń, Sekretarz Stanu Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Kosztowne budynki o złej jakości

Jak czytamy w raporcie „Barometr zdrowych domów 2018” – zgodnie z ostatnim sprawozdaniem obejmującym całą Unię Europejską, budynki mieszkalne złej jakości kosztują gospodarki EU prawie 194 mld EUR rocznie – w postaci kosztów bezpośrednich związanych z opieką zdrowotną i powiązаныmi usługami medycznymi i socjalnymi – oraz kosztów pośrednich, takich jak utrata produktywności i jakość życia. W sprawozdaniu szacuje się, że podniesienie standardu mieszkalnictwa do akceptowalnego poziomu w całej Europie kosztowałoby około 295 mld EUR. Oznacza to, że inwestycja mogłaby zostać spłacona w ciągu 18 miesięcy, dzięki oszczędnościom w opiece zdrowotnej i lepszym wynikom społecznym, takim jak zwiększona wydajność i trwałość.

Stąła migracje do miast i przedmieść – ważny trend wymagający działań

Raport wskazuje na ważne dane dotyczące urbanizacji. Obecnie 75% ludności Europy i 60% ludności Polski mieszka w miastach oraz na przedmieściach, i jak pokazują analizy, procent ten będzie rósł. Co istotne, w „Barometrze zdrowych domów 2018” został pokazany trend, jakim jest dynamiczny rozwój przedmieść. W latach 1961-2011 wzrost liczby ludności na przedmieściach Europy wyniósł 54% i był zdecydowanie większy niż w przypadku ludności miejskiej. W tym samym okresie, w Polsce, wzrost liczby ludności na przedmieściach wyniósł 22%, ponieważ Polska odnotowywała wyższy poziom rozwoju miast w stosunku do Europy.

Dynamiczny rozwój obszarów podmiejskich jest zatem, faktem, którego nie można pominąć w dyskusji i planach związanych z tworzeniem zrównoważonych miast, gdzie olbrzymią rolę odgrywa stan budynków mieszkalnych i ich wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców.

Poprawa jakości powietrza – największym wyzwaniem miast i przedmieść w Polsce

Jak czytamy w raporcie, istnieje wiele wyzwań, którym musimy sprostać, by miasta tworzyły zdrową przestrzeń do życia i rozwoju ludzi, i jednocześnie były przyjazne dla środowiska. W Polsce na plan pierwszy wysuwa się problem jakości powietrza, gdzie z powodu zanieczyszczeń powietrza corocznie umiera ok. 44 tysiące osób.

Jak zauważa Kamil Wyszowski, Representative/President of the Board Global Compact Network Poland – „Sytuacja w naszym kraju jest alarmująca, dlatego tak ważne jest wdrożenie w życie

przyjętych przez rząd założeń walki z zanieczyszczonym powietrzem i realizacja programu „Czyste powietrze”. Cieszę się, że jego założenia pokrywają się z celami prowadzonego przez Global Compact Network Poland programu „Zrównoważone miasta”.

Założenia i rekomendacje zawarte w programie „Zrównoważone miasta” pokazują, że w celu poprawy sytuacji w polskich miastach ważna jest koncentracja działań na takich obszarach, jak – monitoring i jakość powietrza, zrównoważony transport, zrównoważone budownictwo oraz technologie grzewcze.

Ciemne domy są najbardziej szkodliwe – szczególnie jednorodzinne

Z analiz przedstawionych w raporcie wynika, że 65% europejskich i 58% polskich zasobów budowlanych to budynki starsze niż 40 lat, wymagające renowacji. Ponadto, okazuje się, że najbardziej szkodliwym z punktu widzenia zdrowia jest posiadanie niedoświetlonego domu. Polacy mieszkający w ciemnych domach jednorodzinnych niemal dwa razy częściej zgłaszają zły stan zdrowia. Jak wynika z raportu – szkodliwe dla zdrowia są również budynki zbyt wilgotne, przegrzane i zbyt zimne.

Można temu zapobiec. Kluczowe jest zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych. „W myśleniu o zdrowych domach trzeba koniecznie wziąć pod uwagę wysokiej jakości materiały budowlane. To od nich bowiem w dużym stopniu zależy to czy budynki nie będą emitowały szkodliwych związków, zostanie zagwarantowana odpowiednia wilgotność, nie będą rozwijały się szkodliwe dla zdrowia grzyby i pleśnie, czy też zostanie zachowany odpowiedni komfort cieplny oraz izolacja przed hałasem” – mówi Robert Janiak, Product Manager H+H Polska.

„Barometr zdrowych domów 2018” zwraca również uwagę na to, że domy jednorodzinne w złym stanie i o niskiej jakości mogą mieć bardziej negatywny wpływ na zdrowie niż domy wielorodzinne, gdyż jest w nich więcej elementów na jedno mieszkanie (dach, okna, ściany), w których często występują specyficzne braki.

Co także istotne, stare, o niskiej jakości budynki, mają taki sam negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców bez względu na dostępne dochody. Osoby należące do 1/4 populacji o najwyższych dochodach i mające nieszczelny dach, z pewnością będą zgłaszały zachorowania w taki sam sposób, jak osoby należące do 1/4 populacji o najniższych dochodach.

Pokonywanie barier i zwiększanie tempa renowacji

Jak czytamy w raporcie, tempo renowacji zarówno w Europie, jak i Polsce, zależy w dużym stopniu od usunięcia różnych barier, jak: niedostateczny dostęp do zrozumiałych informacji na temat korzyści w zakresie efektywności i komfortu wynikających z renowacji; brak odpowiedniej zachęty; wiedzy o opłacalności inwestycji, wysokie koszty transakcyjne dla małych projektów czy ograniczony dostęp do kapitału.

W Polsce, w szczególności, trzeba stawić czoła barierom finansowym, gdyż jak wynika z raportu Polacy w stosunku do Europejczyków nie dysponują dużym kapitałem, który mogliby przeznaczyć na remont. Od 2018 roku jednym z kluczowych działań wspierających pokonywanie bariery finansowej jest rządowy program „Czyste powietrze”.

Mieszkania socjalne – solidna inwestycja

„Barometr zdrowych domów 2018” zwraca również uwagę na potrzebę inwestycji w mieszkania socjalne. Osoby osiągające niższe dochody częściej są lokatorami niż właścicielami domów, albo mieszkają w lokalach socjalnych lub komunalnych. Przeprowadzenie renowacji w tym sektorze mieszkań jest korzystne dla lokatorów i społeczeństwa. Warto przy tym zauważyć, że lokale komunalne stanowią w Polsce ok. 7% zasobu mieszkaniowego. Najczęściej są to budynki ponad czterdziestoletnie, często przedwojenne, o złym stanie technicznym, wymagające remontów, dużo starsze niż te, które są własnością prywatną.

Jednocześnie, skala zadłużeń mieszkań komunalnych w Polsce jest alarmująca. Prawie 50% mieszkań w zasobie komunalnym jest zadłużonych. Najwięcej takich mieszkań jest w województwach śląskim i dolnośląskim, zaś najmniej w województwach na ścianie wschodniej oraz w świętokrzyskim i opolskim.

„Brak dbałości o obniżenie kosztów eksploatacji mieszkań komunalnych, co przekłada się na rachunki za ogrzewanie, często elektryczne, są przyczyną popadania w spiralę zadłużenia wielu polskich rodzin. Pytanie – czy kupić syrop na kaszel dla dzieci czy włączyć ogrzewanie w sezonie grzewczym to realny dylemat ekonomiczny, przed którym staje wiele polskich, najuboższych rodzin” – mówi Magdalena Ruszkowska-Cieślak, Prezes Zarządu Fundacji Habitat for Humanity Poland.

Zdrowe biuro – zysk dla przedsiębiorstw

W tej edycji „Barometr zdrowych domów” po raz pierwszy analizuje również sytuację w biurach, gdzie niektóre grupy zawodowe spędzają wiele godzin dziennie. Jak czytamy w raporcie, aż 47 proc. pracowników, twierdzi, że w ogóle nie ma światła naturalnego w środowisku pracy. Tymczasem badania pokazują, że warunki pracy potrafią podnieść wydajność zatrudnionych nawet o 20 proc. i to rozwiązanie jest w zasięgu ręki. Warto zatem, aby pracodawcy dbali o odpowiednie doświetlenie miejsc pracy, które zwiększa wydajność pracy, jak również przywiązanie ludzi do firmy, bo coraz bardziej zwracają oni uwagę na środowisko pracy.

„Barometr zdrowych domów 2018” został włączony w program Global Compact Poland „SDG 11 Zrównoważone miasta”, który będzie kontynuowany w 2019 roku.

Raport w wersji elektronicznej dostępny na stronie www.velux.pl/zdrowedomy

***

Pytania dziennikarzy:

Agnieszka Kamińska

Kierownik ds. komunikacji korporacyjnej
Grupa VELUX i spółki siostrzane
tel.: (+48) 502 410 414, (22) 33 77 053
e-mail: agnieszka.kamińska@velux.com

Ewa Łukawska

PR & CSR Manager, Komunikado PR
tel.: (+48) 507 091 294, (22) 64 91 953
e-mail: ewa.lukawska@komunikado.pl

Informacje o Grupie VELUX

Od ponad 75 lat Grupa VELUX tworzy lepsze warunki do życia dla ludzi na całym świecie, dostarczając więcej światła dziennego i świeżego powietrza przez dach. Oferta VELUX obejmuje okna do poddaszy oraz system doświetleń modułowych, żaluzje rolety dekoracyjne, różnego rodzaju osłony przeciwsłoneczne, rolety zewnętrzne oraz systemy i rozwiązania stosowane w inteligentnych domach. Produkty te pomagają stworzyć zdrowy i zrównoważony klimat wewnętrzny, idealny do pracy, nauki, zabawy i odpoczynku. Działamy globalnie – z przedstawicielstwami handlowymi i zakładami produkcyjnymi w ponad 40 krajach, zatrudniamy około 9500 pracowników. Grupa VELUX należy do VKR Holding A/S, którego jedynym właścicielem są organizacje non-profit (FUNDACJE VELUX) oraz rodzina założyciela. W 2016 roku VKR Holding osiągnął przychody w wysokości 2,4 mld euro, a FUNDACJE VELUX przekazały na cele charytatywne 155 milionów euro. Więcej informacji na stronie www.velux.com

Informacja o Grupie VELUX i spółkach siostrzanych w Polsce

Grupa VELUX i spółki siostrzane w Polsce, należące do duńskiego holdingu VKR, są największym producentem i eksporterem okien dachowych w Polsce, a ich poziom obrotów wynosi ponad 1,9 mld zł. Zatrudniają ponad 4250 osób, w tym większość w czterech zakładach zlokalizowanych w Gnieźnie (dwie fabryki), Namysłowie i Wędkowach koło Tczewa. Firma cały czas się rozwija i inwestuje w nowe technologie, dbając jednocześnie o najwyższe standardy jakości, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. W ciągu ostatnich trzech lat (2015-2017) Grupa VELUX i spółki siostrzane zainwestowały w Polsce 309 mln zł w modernizację i rozwój fabryk. Grupa VELUX jest obecna w Polsce od ponad 28 lat. Aktywnie uczestniczy w życiu gospodarczym i społecznym kraju, w tym życiu społeczności lokalnych. W Polsce działają FUNDACJE VELUX, które przekazały ponad 107 mln zł na wsparcie organizacji społecznych realizujących projekty zapobiegające wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży. Podstawą działalności firmy VELUX jest społeczna odpowiedzialność, której koncepcja i obszary działania zostały przedstawione w lokalnym raporcie CSR, będącym jednocześnie pierwszym takim raportem w branży stolarki. Więcej informacji na www.velux.pl.